

Polska nazwa średniowieczna kozieradki (*Trigonella* L.) to koziorożec, pochodzi ona prawdopodobnie od wyglądu jej strąków, przypominających kozie rogi. Posiada wiele dobroczynnych właściwości wykorzystywanych w fitoterapii i ziołolecznictwie.



kozieradka wykorzystywana w ziołolecznictwie fot. pixabay

Przyjmowania doustnie reguluje pracę układu pokarmowego oraz wpływa wspomagająco na układ immunologiczny. Zastosowana zewnętrznie w postaci okładów, płukanek, działa przeciwzapalnie, przeciwobrzękowo, przeciwwysiękowo, przeciwświądowo, zmiękczająco

oraz pobudzająco na regenerację. Kompresy a także częste przemywanie wodnymi oraz wodno-alkoholowymi wyciągami z kozieradki, działają przeciwtrądzikowo. W fitoterapii dermatologicznej przyspiesza resorpcję ropni i gojenie skóry.

Napar z kozieradki wpływa na pobudzenie stref rozrodczych włosów. To właśnie nasiona są głównym surowcem do sporządzenia naparu na regenerację i zaprzestanie wypadania włosów. Do przygotowania naparu poleca się kupować nasiona w postaci zmielonej. Aby przygotować napar zalewamy 1-2 łyżki zmielonych nasion kozieradki wrzącą wodą do $\frac{3}{4}$ szklanki (zaparzać pod przykryciem). Po ostygnięciu przecedzamy miksturę przez gazę aby usunąć elementy stałe. Tak przygotowany napar aplikujemy na skórę głowy i wcieramy 2-3 razy w tygodniu przez 2-5 minut.

Kozieradka posiada specyficzny zapach „kostki rosółowej”, który może okazać się niemiły dla otoczenia, dlatego też napar najlepiej stosować na noc, rano zaś umyć włosy. Należy go przechowywać w lodówce nie dłużej niż przez tydzień.

Trigonella L. znajduje również zastosowanie weterynaryjne.

Zmielone nasiona dodaje się do karmy, podawanej koniom cierpiącym na dychawicę oskrzelową, zakaźne zapalenie gardła a wraz z owsem przy mięśniochwacie porażennym. Krowom przed i po ocieleniu, jako środek wzmacniający i krwiotwórczy. Dodatek nasion kozieradki do paszy likwiduje porażenie poporodowe u bydła i zapobiega tężycze pastwiskowej. Cielętom słabo rozwijającym się i miernie przybierającym na wadze, podaje się przez co najmniej 10 dni zmielone nasiona kozieradki wraz z mlekiem. Kozieradka jest ogólnie dobrym lekiem dietetycznym dla zwierząt osłabionych, poprawiając apetyt – przyspiesza wzrost i zwiększa ich wagę. Okłady i kompresy z nasion tej rośliny stosuje się w ropnym zapaleniu skóry, węzłów chłonnych („zoły”), w guzach ropnych („myszy”), zapaleniu tkanki łącznej, czyrakach i owrzodzeniach o różnym podłożu.

Trigonella L. wchodzi w skład maści dla zwierząt, stosowanych na oparzenia, odmrożenia,

egzemy i świąd. Maść sporządzona ze sproszkowanych nasion kozieradki utartych z linomagiem, wazeliną lub nawet smalcem, stosuje się w leczeniu oparzeń, liszajów, parchów, nużycy i innych dermatoz występujących na ciele zwierząt udomowionych. Co ciekawe, leczy ona nieżyty żołądka połączone z biegunkami, jak również nosówkę u psów.

Nasiona kozieradki dodawane do karmy dla kur zwiększają nośność i wielkość jaj, jak również podnoszą ich wartość smakową. Ujemną stroną podawania zwierzętom kozieradki jest przenikanie jej zapachu do mleka i mięsa. Młode pędy kozieradki są ulubionym przysmakiem dla zajęcy.

Dawkowanie dla bydła stosuje się 20-50 g, dla koni 5-20 g, dla owiec i kóz 5-15 g, dla świń 5-10 g, a dla psów 2-5 g do wewnątrz, 1-2 razy dziennie. Najlepiej stosować po konsultacji z weterynarzem.

Autor tekstu: Katarzyna Krupińska – mgr inż. technologii żywności i żywienia człowieka, psychodietetyk, naturopata, zielarz fitoterapeuta, specjalista terapii biologicznych, doktorantka UPWr w Katedrze Rozwoju Funkcjonalnych Produktów Żywnościowych, www.ziolowadietetyczka.pl